

Els nous contractes formatius a partir de 2022

La reforma laboral ha introduït modificacions en els contractes formatius. Entre altres novetats, s'eliminen els anteriors límits d'edat (entre 16 i 25 anys). No es podrà establir una durada inferior a tres mesos ni superior a dos anys. El contracte es pot interrompre durant els períodes de descans del centre educatiu si així es preveu.

La recent reforma laboral (reglada pel Reial decret llei 32/2021, de 28 de desembre) modifica l'article 11 de l'Estatut dels Treballadors per definir uns nous contractes formatius. Aquests contractes entraran **en vigor a partir del 31 de març de 2022**, però els que ja estan subscrits i que són vigents ho estaran fins a la finalització de la seva durada màxima.

La nova reforma laboral inclou **dues modalitats de contractes formatius**: en **alternança Treball-formació i per a l'obtenció de la pràctica professional**. S'eliminen els antics contractes en pràctiques, per a la formació i l'aprenentatge i per a la formació dual universitària.

Contracte de formació en alternança

El contracte per a la formació i l'aprenentatge passa a denominar-se "contracte de formació en alternança", i el seu objecte és compatibilitzar l'activitat laboral retribuïda amb els corresponents processos formatius. Es formalitza per escrit entre empresa i estudiant treballador, i el pla formatiu - en el qual constarà el contingut de la formació, el calendari i activitats i els requisits de tutoria - s'elabora pel centre educatiu amb participació de l'empresa.

Requisits. Abans aquests contractes només es podien utilitzar per compatibilitzar ocupació amb formació professional. Ara poden formalitzar-se amb els qui cursin estudis universitaris o altres formacions que es determinin. A més:

- S'eliminen els límits d'edat (entre els 16 i els 25 anys, excepte treballadors amb discapacitat). Si el contracte se subscriu en el marc de certificats de professionalitat de nivell 1 i 2 o a través del Sistema Nacional d'Ocupació, només podrà ser concertat amb persones de fins a trenta anys, excepte discapacitat.
- Es manté l'exigència que el treballador no tingui la qualificació professional necessària per realitzar un contracte formatiu, però s'introdueix la possibilitat d'utilitzar aquest contracte encara que el treballador tingui un títol previ, sempre que abans no hagi tingut un contracte formatiu del mateix nivell formatiu i sector.

Exemple. Un treballador va finalitzar el seu grau universitari en dret i és contractat amb un contracte formatiu per uns advocats. Si comença un màster d'advocacia, no podrà ser contractat pel mateix despatx ni per un altre amb un contracte en alternança. Però si es matricula en psicologia, sí que podrà ser contractat en alternança en un gabinet de psicòlegs mentre duri el curs.

Altres requisits

Durada. El pla formatiu serà el que determini la durada mínima i màxima d'aquest tipus de contracte, amb un mínim de tres mesos i un màxim de dos anys. No es podrà establir un període de prova, i les funcions assignades a l'estudiant s'hauran de relacionar amb la seva formació.

Diverses empreses. Només es pot formalitzar un contracte en alternança per estudiant i empresa per cada cicle formatiu d'FP o grau universitari. Ara bé, l'estudiant podrà subscriure diversos contractes en alternança amb diverses empreses, en relació amb els mateixos estudis i sempre que cada contracte respongui a activitats diferents. Això sí: la suma de tots els contractes no podrà superar la durada màxima de dos anys.

Temps de treball. El temps de treball efectiu ha de ser compatible amb el temps d'estudi en el centre de formació. Així, no podrà ser superior al 65 % durant el primer any ni al 85 % durant el segon. A més:

- Els estudiants contractats no podran realitzar hores complementàries ni extraordinàries, excepte en el cas de sinistres o altres danys extraordinaris i urgents.
- Tampoc podran fer treballs nocturns ni a torns, tret que no sigui possible el desenvolupament de les funcions en altres períodes (per exemple, una formació de pescador pot incloure haver de fer tasques durant la matinada).

Retribució. El conveni determinarà la retribució per a aquests treballadors. En defecte d'això, no podrà ser inferior al 60 % el primer any ni al 75 % el segon respecte de la del grup professional i el nivell retributiu corresponent, en proporció al temps de treball. En cap cas podrà ser inferior a l'SMI en proporció al temps de treball efectiu.

Contracte per a l'obtenció de la pràctica professional.

Entre altres novetats, podríem destacar:

- Aquests nous tipus de contractes no podran tenir una durada superior a un any mentre abans la durada màxima estava establerta en dos anys.
- Es redueix el marge de temps disponible per poder realitzar aquest tipus de contractes. Amb anterioritat a la reforma es disposava dels cinc anys següents a la terminació dels estudis; ara es queda en tres anys. Per a persones amb discapacitat aquest límit es redueix de 7 a 5 anys.
- Amb aquests nous contractes el període de prova es generalitza en un mes per a tots els treballadors, excepte el que està disposat en conveni col·lectiu; mentre fins a la reforma hi havia la possibilitat d'ampliar-se a dos mesos per als contractes en pràctiques subscrits amb treballadors que estiguessin en possessió de títol de grau superior o de certificat de professionalitat de nivell 3.
- Fins avui es permetia reduir la retribució fins a un 60 % el primer any i un 75 % el segon any del salari fixat en conveni per a un treballador que exercís el mateix lloc de treball o equivalent; la reforma elimina aquesta possibilitat de reducció i la fixa en l'establerta en el conveni col·lectiu per a aquests contractes o grup professional i nivell retributiu corresponent a les funcions exercides (sense que pugui ser inferior a la retribució mínima del contracte per a la formació en alternança ni a l'SMI en proporció al temps de treball efectiu).

QUADRE RESUMEN

De forma esquemàtica veiem en aquest quadre les principals novetats d'aquest tipus de contractes i els aspectes claus que per força hem de conèixer per formalitzar-los correctament:

CONTRACTES FORMATIUS (Article 11 ET) - Reforma Laboral 2021

Bàsicament han estat dividits en dues modalitats (s'eliminen els "antics" contractes en pràctiques, per a la formació i l'aprenentatge i per a la formació dual universitària) les principals característiques dels quals enfrontem a continuació:

Modalitats	En alternança treball-formació (Art. 11.2 ET)	Per a l'obtenció de la pràctica professional (Art. 11.3 ET)
Equivalència amb contractes anteriors	Equivaldria a l'anterior contracte de formació-aprenentatge.	Equivaldria a l'anterior contracte en pràctiques.
Quan cal utilitzar-lo?	Per compatibilitzar l'activitat laboral retribuïda amb formació professional, universitària o formació d'ocupació.	Per a l'obtenció de la pràctica professional adequada al corresponent nivell d'estudis.
Perfil de persones a contractar	<ul style="list-style-type: none"> • Persones que no tinguin qualificació professional per concertar un contracte formatiu 	<ul style="list-style-type: none"> • Posseïdors d'un títol (universitari, especialista, formació professional, etc.) del sistema

	<p>per a l'obtenció de pràctica professional o per vincular a estudis de formació professional o universitària si es posseeix una altra titulació i no s'ha tingut un altre contracte formatiu previ en una formació del mateix nivell formatiu i del mateix sector productiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En contractes per a certificats de professionalitat de nivell 1 i 2, només podrà ser concertat amb persones de fins a 30 anys. • No es podrà contractar la mateixa persona en la mateixa empresa si va ocupar l'activitat o lloc abans sota qualsevol modalitat per temps superior a sis mesos. 	<p>educatiu, que els habilitin o capacitin per a l'exercici de l'activitat laboral.</p> <ul style="list-style-type: none"> • No existeix límit d'edat, però s'haurà de concertar dins dels 3 anys (o 5 anys si es concerta amb una persona amb discapacitat) següents a la terminació dels estudis corresponents. • No es podrà contractar si ja ha obtingut experiència professional o fet activitat formativa en la mateixa activitat dins de l'empresa més de 3 mesos (sense comptar a aquest efecte els períodes de formació o pràctiques que formin part del currículum exigint per a l'obtenció de la titulació o certificat que habilita aquesta contractació).
Durada	<p>La prevista en el corresponent pla o programa formatiu, amb un mínim de 3 mesos i un màxim de 2 anys, i es pot subscriure en un sol contracte de forma no continuada; en un altre cas, es podrà prorrogar fins a l'assoliment de l'acreditació sense superar la durada màxima de dos anys.</p>	<p>No podrà ser inferior a sis mesos ni excedir d'un any; no obstant això el conveni col·lectiu podrà regular dins d'aquests límits.</p>
Període de prova	<p>En aquest tipus de contractes no es pot realitzar.</p>	<p>En cap cas podrà excedir d'un mes, exceptuant el que està disposat en conveni col·lectiu.</p>
Retribució	<p>La fixada en el conveni col·lectiu per a aquests contractes. En defecte d'això, no podrà ser inferior al 60 % el 1r any ni al 75 % el 2n any, respecte de la fixada en conveni per al grup professional i nivell retributiu corresponent a les funcions exercides, en proporció al temps de treball efectiu. En cap podrà ser inferior a l'SMI en proporció al temps de treball efectiu.</p>	<p>La fixada en conveni col·lectiu per a aquests contractes o grup professional i nivell retributiu corresponent a les funcions exercides. En cap cas inferior a la retribució mínima del contracte per a la formació en alternança ni a l'SMI en proporció al temps de treball efectiu.</p>
Hores extres i complementàries	<p>No es poden realitzar hores extraordinàries ni complementàries excepte per causa de força major. Tampoc podran fer treballs nocturns ni treball a torns (amb l'excepció de l'art. 11.2.k) 2n paràgraf).</p>	<p>No es poden realitzar hores extraordinàries excepte per causa de força major.</p>
Altres	<ul style="list-style-type: none"> • Els centres de formació han d'elaborar els plans formatius individuals amb el contingut de la formació, el calendari i les activitats i els requisits de tutoria per al compliment dels seus 	<ul style="list-style-type: none"> • No es podrà contractar en la mateixa o diferent empresa per temps superior als màxims establerts ni en formació en la mateixa empresa per al mateix lloc de treball per temps superior

objectius.

- Tant l'empresa com el centre de formació han de designar un tutor i garantir la coordinació de tots dos, aquests amb la formació o experiència adequades.
- L'empresa ha d'elaborar el pla formatiu individual amb el contingut de la pràctica professional i assignar tutor que compti amb la formació o experiència adequades.

als màxims previstos, encara que es tracti de diferent titulació o d'un altre certificat.

Es poden posar en contacte amb aquest despatx professional per qualsevol dubte o aclariment que puguin tenir sobre aquest tema.

Una salutació cordial,